

Else Brixen
Rejstrupvej 3
8920 Randers NV

Dato	2. april 2019
Sagsbehandler	Julie Flagsø
Mail	juf@vd.dk
Telefon	+45 7244 3013
Dokument	19/03970-6
Side	1/8

Endelig afgørelse

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 7. marts 2019. Du har klaget over Viborg Kommunes afgørelse af 11. februar 2019 om afslag på nedlæggelse af en del af den private fællesvej, Løvskal Landevej, der går over ejendommen Tukærvej 29, 8850 Bjerringbro, matr.nr. 8a, Løvskal By, Skjern.

Vejdirektoratet fremsendte den 15. marts 2019 udkast til afgørelse i sagen. Vi har ikke modtaget bemærkninger hertil, hvorfor denne afgørelse svarer til fremsendte udkast.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser¹.

Vejdirektoratet ophæver Viborg Kommunes afgørelse. Sagen hjemvises til fornyet behandling.

Vejdirektoratets kompetence

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejsloven², forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i f.eks. kommunens skøn om, hvorvidt der konkret skal gives tilladelse til nedlæggelse af en del af vejen. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Vejdirektoratet kan heller ikke tage stilling til kommunens vurdering efter privatvejslovens § 72, stk. 2, nr. 2, at vejen ikke er af en sådan vigtighed for en grundejer med vejret til vejen, at vejen helt

¹ Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016 og bekendtgørelse nr. 1207 af 5. oktober 2018.

² Lov om private fællesveje, lovebekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018

eller delvis skal opretholdes. Dette spørgsmål kan indbringes for de i privatvejslovens § 91, stk. 1, nævnte taksationsmyndigheder.

Vi kan endvidere ikke tage stilling til anden lovgivning, herunder tinglysningsloven⁴.

Endelig kan Vejdirektoratet ikke tage stilling til privatretlige spørgsmål, herunder forståelsen af matrikulære sager for ejendommene. I tilfælde af uenighed mellem parterne, må disse spørgsmål afgøres ved domstolene.

Kommunens afgørelse

Viborg kommune har den 11. februar 2019 truffet afgørelse om afslag på nedlæggelse af en del af den private fællesvej Løvskal Landevej. Vejstykket udgør en del af vejen, der går mellem Løvskal Landevej og Østergårdsvej og løber tværs over ejendommen Tukærvj 29, matr.nr. 8b, Løvskal By, Skjern.

Kommunen har ved sin afgørelse lagt vægt på, at ejendommen Løvskal Landevej 77 har vejret. Yderligere er afslaget begrundet med, at en nedlæggelse af den konkrete del af vejen, vil medføre en længere rute, hvis der eksempelvis køres mod Hjorthede og Bjerringbro.

Klagen til Vejdirektoratet

Det gøres i klagen gældende, at:

- Teknisk udvalg i forbindelse med deres behandling af sagen ikke har modtaget en fyldestgørende sagsfremstilling
- At sagen ikke har været tilstrækkelig oplyst, jf. undersøgelsesprincippet
- At klagers ulemper i forbindelse med en opretholdelse af vejen ikke fremgår af kommunens afvejning
- At Løvskal Landevej nr. 77 ikke har en tinglyst vejret, men vejretten alene er beskrevet i forbindelse med en matrikulær sag
- At der ikke anerkendes vejret for ejendommen Løvskal Landevej nr. 77.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagens akter, at den tidligere ejer af matr.nr. 8a, Løvskal By, Skjern, i 1959 gav vejret til den daværende ejer af Løvskal Landevej 77 i forbindelse med en udstykning af den daværende matr.nr. 21a, Løvskal By, Skjern.

På matr.nr. 8a er vejen dels udlagt, og dels ibrugtaget som privat fællesvej. Udlægget samt ibrugtagelsen fremgår af udsnit af matrikelkortet nedenfor.

Løvskal Landevej er en privat fællesvej, som ligger i landzone, og den bliver administreret af Viborg Kommune som vejmyndighed efter reglerne i privatvejslovens afsnit II (om private fællesveje på landet), jf. lovens § 4, jf. § 1, stk. 2.

⁴ Lov om tinglysning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1075 af 30. september 2014, med senere ændringer. Administreres af Justitsministeriet.

Ortofoto fra 2018.

Hvilke regler gælder?

Privatvejslovens bestemmelser

Vejret

En privat fællesvej er en vej, som ligger på en ejendom, der ejes af én ejer, og som ejeren af en anden ejendom har ret til at bruge som færdselsareal. Den ret, som ejeren af denne anden ejendom har til sådan en vej, er en vejret. Og den, der har en vejret, er vejberettiget. Det fremgår af privatvejslovens § 10, nr. 3, 5 og 6.

En vejberettiget kan have vejret til mere end én privat fællesvej eller kan have direkte adgang til en offentlig vej. Det er uden betydning for vejrettens eksistens, om vejretten udnyttes eller kan udnyttes.

En vejret stiftes typisk ved en privat aftale mellem ejerne af de berørte ejendomme. I mange udstykningsområder er det en forudsætning for, at udstykkeren har kunnet udstykke ejendommene og sælge dem, at der er sørget for en lovlig vejadgang til ejendommen. En vejret kan også erhverves ved eksempelvis hævd, ekspropriation eller være tildelt af en myndighed.

Om en sådan vejret til at råde over en anden grundejers ejendom til færdselsmæssige formål eksisterer, er derfor som udgangspunkt et privatretligt anliggende mellem ejeren af den ejendom, vejen ligger på, og ejeren af den ejendom, der ønsker at bruge eller faktisk bruger vejen som adgangsvej til sin ejendom.

Hverken privatvejsloven eller dens forarbejder indeholder nærmere oplysninger om, hvordan en grundejers vejret skal dokumenteres. Tingbogen, domsudskrifter eller den udstykningsmæssige historie kan være med til at bidrage til, om en grundejer har vejret til en privat fællesvej.

Om en grundejer har vejret til en privat fællesvej, er et spørgsmål om fortolkning af skriftlige eller mundtlige aftaler. Hverken kommunalbestyrelsen som vejmyndighed eller Vejdirektoratet kan efter privatvejsloven tage stilling hertil.

Nedlæggelse

Ved nedlæggelse af en privat fællesvej forstås en beslutning om, at et areal, der er privat fællesvej, ikke længere skal være færdselsareal for anden ejendom, jf. privatvejslovens § 10, nr. 13.

Det følger af § 12, stk. 1, at reglerne om nedlæggelse af private fællesveje i by tilsvarende finder anvendelse på private fællesveje på landet.

Private fællesveje må ikke nedlægges eller omlægges uden kommunalbestyrelsens tilladelse. Dette følger af privatvejslovens § 71.

Spørgsmålet, om kommunalbestyrelsen efter lovens § 72, stk. 1, konkret skal bestemme, at en privat fællesvej helt eller delvist skal nedlægges eller omlægges, beror på kommunens skøn. Ved denne vurdering skal kommunen varetage almene offentligretlige hensyn, først og fremmest af trafikal og vejteknisk art. Kommunalbestyrelsen kan vurdere spørgsmålet ud fra de planmæssige konsekvenser, en sådan nedlæggelse eller omlægning vil få.

Hvis ingen almene offentligretlige hensyn taler imod nedlæggelsen, skal kommunen vurdere, om den private fællesvej er eneste adgangsvej ifølge matrikelkortet til en ejendom, og der ikke etableres anden vejadgang, eller om den efter kommunalbestyrelsens vurdering er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen. Hvis blot et af disse to forhold gør sig gældende, kan vejen ikke nedlægges eller omlægges. Det fremgår af privatvejslovens § 72, stk. 2.

Det fremgår ikke af privatvejsloven, hvad der kræves for, at en privat fællesvej er vigtig for en vejberettiget ejendom. Overtaksaktionskommissionen har i kendelse af 22. april 1983 udtalt, at taksationsmyndighederne alene kan tage stilling til om en nedlæggelse af en privat fællesvej medfører en sådan forringelse for de berørte ejendommers vejforhold, at vejen skal bibeholdes.

Der er således tale om, at kommunen skal foretage en vurdering af den enkelte vejberettigede ejendoms interesse i vejen, der skal begrundes efter forvaltningslovens almindelige begrundelseskrav i §§ 22 og 24. I de tilfælde, hvor afgørelsen er truffet på baggrund af et skøn, skal begrundelsen indeholde en beskrivelse af de hovedhensyn, som er lagt til grund for afgørelsen, jf. § 24, stk. 1.

Hvis de i § 72, stk. 2, nævnte forhold ikke er imod en nedlæggelse, skal kommunen afveje vejejerens interesse i, at vejen nedlægges over for den eller de vejberettigedes interesse i, at den bliver opretholdt.

Det fremgår ikke af privatvejsloven, hvilke hensyn, der skal tillægges vægt i interesseafvejningen af, om vejen skal nedlægges eller opretholdes. Skønnet er derfor i den situation frit og overladt til kommunen som vejmyndighed. Skønnet skal dog være foretaget på grundlag af saglige hensyn.

Hvis afgørelsen efter § 72, stk. 1, om at nedlægge en privat fællesvej udnyttes, bortfalder vejrettighederne til det omhandlede areal – uanset hvordan vejretten er opnået.

Vejudlæg

Vejudlæg og tildeling af vejrettigheder foretages af ejerne af de ejendomme, som vejen skal ligge på. Det fremgår af privatvejslovens § 11.

På samme måde beror spørgsmålet om, hvornår og hvordan en udlagt privat fællesvej på landet skal tages i brug som privat fællesvej, på parternes aftale.

Hverken Viborg Kommune som vejmyndighed eller Vejdirektoratet som klagemyndighed kan tage stilling til disse spørgsmål. I tilfælde af uenighed mellem parterne må spørgsmålet afgøres af domstolene.

Forvaltningslovens bestemmelser

Begrundelse

En afgørelse, der meddeles skriftligt, skal være begrundet. Kun i tilfælde hvor parten fuldt ud får medhold, er der ikke krav om, at afgørelsen skal begrundes. Dette fremgår af forvaltningslovens § 22.

En begrundelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter. I de tilfælde, hvor afgørelsen er truffet på baggrund af et skøn, skal begrundelsen indeholde en beskrivelse af de hovedhensyn, som er lagt til grund for afgørelsen. Derudover skal den indeholde en kort beskrivelse af de faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. Dette fremgår af forvaltningslovens § 24, stk. 1 og 2.

Begrundelsen skal således fremstå som en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det indhold, den har, herunder en stillingtagen til parternes relevante indsigelser.

Undersøgelsesprincippet

Efter det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip påhviler det den kompetente myndighed at oplyse og undersøge en sag så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig og lovlig afgørelse. Hvis en sag ikke er tilstrækkeligt undersøgt og oplyst, bliver afgørelsen som hovedregel ugyldig.

Der kan ikke opstilles nogen almindelig regel om, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag. Oplysningen af de faktiske omstændigheder styres i første række af det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter.

Det er et grundlæggende princip i dansk forvaltningsret, at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv, eventuelt i samarbejde med andre myndigheder, at fremskaffe de fornødne oplysninger om den foreliggende sag eller at foranledige, at private, navnlig parterne, medvirker til sagens oplysning, således at der kan træffes den materielt rigtige afgørelse. I sidste ende påhviler det myndigheden, at sagen er undersøgt tilstrækkeligt.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Kan vejen administreres efter privatvejslovens regler?

Det fremgår af matrikelkort, at der er noteret et vejudlæg på ejendommen. Sammenholdt med oplysningerne i den matrikulære sag om færdselsret, må der være en formodning for, at vejen på et tidspunkt har været taget i brug og dermed fungeret som færdselsareal for en anden ejendom end den ejendom, som vejen ligger på. Viborg Kommune kan derfor administrere den ibrugtagne vej efter privatvejslovens regler.

Historisk matrikelkort fra 1956-1973. Vejen over matrikel nr. 8a fremgår heraf, som udlagt privat fællesvej.

Ad. Vejret forudsætter ikke tinglysning

Dokumentation for vejret kan foreligge som en tinglyst servitut på den tjenende (vejejers) ejendom, men selvom en aftale om vejret ikke er tinglyst på ejendommen, kan den have retskraft mellem parterne. Om en grundejer har vejret, er et spørgsmål om fortolkning af akterne i den matrikulære sag i forbindelse med udstykning af tidligere vejejers ejendom, og i tilfælde af uenighed kun afgørelse af domstolene.

Vejdirektoratet kan således ikke forholde sig til fortolkningen af den vejretsaftale, som fremgår af akterne i den matrikulære sag om udstykning. Dette er et privatretligt spørgsmål, der i sidste ende skal afgøres af domstolene.

Vejdirektoratet kan konstatere, at der i forbindelse med udstykningen af ejendommen, blev givet vejret til ejendommen Løvskaal Landevej 77.

Ad. Oplysning af sagen

Ifølge dansk forvaltningsret skal en sag oplyses og undersøges af den kompetente forvaltning så langt, som det er nødvendigt i det enkelte tilfælde for at træffe en forsvarlig og lovlig afgørelse.

Der kan ikke opstilles nogen almindelig regel om, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag. Oplysningen af de faktiske omstændigheder styres i første række af det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter. Myndigheden er derfor allerede sideløbende med sagens afgørelse forpligtet til at tage stilling til retsgrundlaget.

Vejdirektoratet er ikke enig med klager i, at sagen ikke har været tilstrækkelig oplyst forud for afgørelsen blev truffet. Viborg Kommune har i forbindelse med behandlingen af din ansøgning om nedlæggelse af vejen, foretaget en partshøring af de tilgrænsende ejendomme samt yderligere ejendomme i området, som muligvis kunne have vejret. Endvidere har kommunen gennemgået den matrikulære sag i forbindelse med udstykningen af din ejendom.

Viborg Kommune har i sin udtalelse til Vejdirektoratet af 12. marts 2019 oplyst, at sagsfremstilling til Teknisk udvalg har været angivet årsagen til ønsket om nedlæggelse af vejen, samt været vedlagt din ansøgning hertil.

Det er på baggrund heraf Vejdirektoratets vurdering, at kommunen i forbindelse med sagsbehandling har oplyst undersøgelsesprincippet.

Ad. Begrundelse for afslaget

Det fremgår af afslaget af 11. februar 2019, at kommunen har lagt vægt på, 1) at ejendommen Løvskal Landevej har vejret i forhold til den private fællesvej, 2) den vejberettigedes længere rute ved nedlægges af vejen, vejer tungere end hensynet til landbrugsdriften og ønsket om at begrænse den gennemkørende trafik.

Som ovenfor beskrevet, skal kommunen foretage en vurdering af den vejberettigede ejendom interesse i vejen, som skal begrunde efter forvaltningslovens regler. Hvor afgørelsen træffes på baggrund af et skøn, som i dette tilfælde en afvejning mellem interesser, skal begrundelsen indeholde en beskrivelse af de hovedhensyn, som er lagt til grund for afgørelse. Dette følger af forvaltningslovens § 24, stk. 1. Det fremgår ikke hvilke hensyn, der skal lægges vægt på i interesseafvejningen af, om vejen skal nedlægges eller opretholdes. Skønnet er derfor overladt til kommunen som vejmyndighed. Skønnet skal dog begrundes og være foretaget på grundlag af saglige hensyn.

Det er Vejdirektoratets vurdering, at Viborg Kommunes begrundelse for afslaget er mangelfuld, idet den ikke indeholder en konkret interesseafvejning, herunder en beskrivelse af de hovedhensyn kommunen har lagt vægt på. Der er således i begrundelsen hverken redegjort for vejejer eller vejberettigedes interesser for og imod nedlæggelse af vejen.

Vejdirektoratet bemærker afslutningsvis, at det faktum at en ejendom har vejret, ikke er et sagligt argument men alene et udtryk for, at den konkrete del af vejen er en privat fællesvej.

Vejdirektoratet ophæver Viborg Kommunes afslag på nedlæggelse af den private fællesvej på matr.nr. 8a på grund af begrundelsesmangler. Sagen hjemvises til fornyet behandling.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål.

Afgørelsen er også sendt til Viborg Kommune.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen⁵ og databeskyttelseslovens⁶ bestemmelser.

Venlig hilsen

Julie Flagsø
Fuldmægtig
Jura

⁵ EP og Rfor 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

⁶ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319>